

РЕШЕНИЕ

№ 10923

гр. София, 24.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 59 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател:

при участието на секретаря

като разгледа докладваното от Гражданско дело № 20221110117856 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от, със седалище и адрес на управление: срещу адрес: Г..... представлявано от с която е предявен иск с правно основание чл. 82 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10 000 лв., предявен като частичен от сумата от 43 574,40 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, вследствие на неизпълнение на ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда – 04.04.2022 г., до окончателното плащане на сумата.

Ищецът твърди, че с Решение № г. ответникът открил процедура по ЗОП, с предмет: За участие в обявената обществена поръчка, на 09.09.2020 г. ищецът и други търговски дружества сключили договор за създаване на гражданско дружество –, съгласно който, дяловото участие на ищеца бил в размер на 51%. На 11.12.2020 г. между посоченото ДЗЗД, в качеството на изпълнител, и ответника, в качеството на възложител, бил сключен Договор № г., по силата на който ответникът възложил, а ДЗЗД приел да извърши обществена поръчка с предмет срещу възнаграждение в размер на 854 400 лв. с вкл. ДДС, в която сума била включена както цената за изпълнение на необходимите СМР за изграждането на обекта, така и цената за адаптиране на проекта. В договора било уговорено, че изпълнителят следва да изпълни договора за 133 календарни дни, с краен срок от 12 месеца. Изпълнението на договора било разделено на етапи, като срокът за адаптиране на проекта бил 13 календарни дни, считано от сключване на договора, а срокът за

строителство – 120 дни, считано от датата на откриване на строителната площадка. С Анекс № г. към договора, страните уговорили, че срокът за адаптиране на проекта започва да тече от датата, на която изпълнителят е получил виза за проектиране на обекта, като получаването □ следвало да се удостовери с приемо-предавателен протокол. Твърди, че след сключването на договора от страна на ответника последвала явна незаинтересованост от съдбата на проекта, което довело до пълно неизпълнение на задълженията на възложителя и до невъзможност за реализирането на обекта. Въпреки установените от договора и закона задължения, ответникът не извършил необходимите действия за издаване на виза за проектиране на процесния физкултурен салон, а още по-малко за предаване на същата. С оглед изложеното, счита, че е бил поставен в невъзможност да започне действията по проектиране и адаптиране на проекта, респ. да започне същинските строителни дейности. Твърди, че срокът за завършване на възложените дейности също не е започнал да тече, тъй като това било обусловено от предаване на визата за проектиране. Отделно това, ответникът не е предприел никакви фактически и правни действия по ангажиране на лице – лицензиран строителен надзор за обекта, което е задължително условие за започване и провеждане на строителните дейности. Без наемане на такова лице било невъзможно откриване на строителната площадка и приемане на всеки един от етапите на строителството. Поддържа, че в резултат на бездействието на възложителя, изпълнителят по процесния договор бил поставен в пълна невъзможност да започне изпълнение на задълженията си, при което самият предмет на договора било невъзможно да бъде изпълнен в договорените срокове. Всичко това довело до изтичане на крайния 12-месечен срок на договора, без да е започната реализацията на проекта. Твърди, че на 31.01.2022 г. управителят на е получил писмо изх. № год., с което ответникът е уведомил изпълнителя, че процесния договор е прекратен, поради изтичане на крайния срок за изпълнение, в резултат на което министерството е отправило покана за възстановяване на авансово платената сума от 854 400 лв. В отговор на това писмо, ДЗЗД уведомило ответника, че вината за неизпълнението на проекта е изцяло на възложителя, но предвид опасността от предприемане на съдебни действия, посочената сума ще бъде възстановена, като към уведомлението приложило платежно нареждане за възстановяване на посочената сума. Поддържа, че в резултат на бездействието на ответника и неизпълнение на основните му задължения, изпълнението на договора станало невъзможно, поради което за него възникнало вземане за сумата от 43 574,40 лева, представляваща причинената му от неизпълнението от страна на ответника на Договор за инженеринг № г. вреда под формата на пропусната полза. В настоящото производство претендира сумата от 10 000 лв., представляваща част от вземането му, цялото в размер на 43 574,40 лева. Моли съда да постанови решение, с което да уважи предявени иск. Претендира разноски.

Исковата молба заедно с приложенията към нея са изпратени на ответникаа за отговор, като в срока по чл. 131 ГПК становище по същата чрез Процесуалният представител оспорва предявения иск като недопустим, евентуално като неоснователен по основание и размер, като излага подробни съображения в тази насока. Твърди, че Министерството е изпълнило задълженията си по договора, като заплатило авансово договорената цена, а не е извършило никаква дейност по инженеринг. Сочи, че срокът за изпълнение на първия етап от договора действително започва да тече от предоставяне на изпълнителя на виза за проектиране. В тази връзка твърди, че съгласно ЗУТ виза за проектиране се издава по заявление на възложителя, като ответникът няма това качество по см. на ЗУТ, тъй като не е собственик на имота, върху който се намира Сочи, че с писмо от 29.07.2020 г. ответникът поискал от директора на да представи декларация за необходимостта от изграждане на физкултурен салон и документ за собственост върху терена, като последният представил поисканите документи – декларация, скица на поземлен имот и акт за общинска собственост, от който било видно, че поземленият имот е публична общинска собственост. В тази връзка, след сключването на процесния договор, ответникът информирал кмета на община и директора на училището, за сключения с ДЗЗД договор и поискал предприемане на действия за издаване на виза за проектиране. С писмо от 22.01.2021 г. кметът на община уведомил ответника за становището на главния архитект на общината, че липсват условия и техническа възможност за разполагане на сграда – физкултурен салон в посочените в техническата спецификация размери на терена на имота. Във връзка с установената техническа невъзможност за изпълнение на строежа била разменена кореспонденция между ответника и Министерството на образованието и науката, в резултат на която МОН взело решение да отпадне от списъка с училищата по чл. 1 ПМС № 32/2020 г. за изграждане на физкултурни салони, в който било предвидено финансирането, предоставено с постановлението. Изразява становище, че е налице обективна невъзможност за изпълнение на договорените дейности по инженеринг, причина за която не може да се вмени във вина на ответника, тъй като: на първо място, изборът на училищата, в които да бъдат построени физкултурни салони със средства по ПМС № и науката; второ, обстоятелството, че на терена на е технически невъзможно да бъде построен такъв салон се установява след сключването на процесния договор. Възразява, че не било сигурно, че ищецът би реализирал печалба в посочения в исковата молба размер. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск като неоснователен и недоказан. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното от фактическа страна:

С Постановление № г. за одобряване на допълнителни разходи

по бюджета на г (Обн., ДВ, бр. 19 от 06.03.2020 г.), е одобрил допълнителни разходи по бюджета на г. в размер до 25 000 000 лв. за изграждане и оборудване на физкултурни салони в българските училища съгласно списък, утвърден от министъра на образованието и науката.

Не се спори между страните, а и от приетите по делото писмени доказателства се установява, че – гр. е била включена в списъка с училищата, предвидени за изграждане на нови физкултурни салони, утвърден от министъра на образованието и науката на 26.02.2020 г. (л. 60, 61, 65 от делото)

С писмо изх. № 0214-24/26.02.2020 г. министърът на образованието и науката представил на министъра на младежта и спорта утвърдения списък на първите петдесет училища без изграден физкултурен салон, подредени в низходящ ред по критерий „брой ученици“. В писмото е посочено, че е направена и справка през РУО за потвърждаване, че класираните училища разполагат с подходящ терен за изграждане на нов физкултурен салон (л. 64 от делото).

С писмо изх. № г. ответникът уведомил директора на, че с Постановление № г. е одобрил допълнителни разходи по бюджета наа за 2020 г. за изграждане и оборудване на физкултурни салони в българските училища съгласно списък, утвърден от министъра на образованието и науката, като е включена в този списък. В писмото е посочено, че за стартиране на процедурата по възлагане на обществена поръчка е необходимо да бъде представена декларация по образец от директора на училището, с която да потвърди необходимостта от изграждане на физкултурен салон, както и обстоятелствата, на базата на които е включено в списъка, и съгласие за използване на разработения типов инвестиционен проект и за реда за възлагане на строителството. Посочено е, че към писмото се прилага образец на декларацията, като същата следва да бъде върната в Министерството в 7-дневен срок, ведно с придружаващи документи за собственост върху терена (л. 63 от делото).

В отговор на горепосоченото писмо директорът на – гр. е представил изисканите документи – подписаната декларация, скица № г. на поземлен имот с идентификатор г. за публична общинска собственост, видно от който поземленият имот, в който е изградено училището, е публична общинска собственост (л. 62, л. 66-70 от делото).

Видно от приложения по делото договор за създаване на гражданско дружество, на 09.09.2020 г. между ищеца е подписан договор за учредяване на гражданско дружество с наименование, в което ищецът има дял в размер на 51 % (л. 27-31 от делото)

Не се спори между страните, че с Решение № г. на е била открита процедура по Закона за обществените поръчки за възлагане на обществена поръчка с предмет, гр.“, както и че след провеждане на процедурата, на 11.12.2020 г. между, в качеството на

възложител, и ЕИК:, в качеството на изпълнител, бил сключен Договор № г., по силата на който възложителят възложил, а изпълнителят приел да извърши строително-монтажни работи на обект гр.". Видно от чл. 2, ал.1 от договора , същият влиза в сила в деня на сключването му и е със рок на действие 133 дни, считано от датата на сключването му, но не повече от 12 месеца. В т. 1 от същата алинея, е посочено, че срокът за изпълнение на адаптиране на проекта е 13 календарни дни, считано от сключването на договора, а в т. 2 е посочено, че срокът за изпълнение на строителството е 120 календарни дни, считано от откриване на строителната площадка. В чл. 3, ал. 1 е уговорено, че срокът за адаптиране на проекта започва да тече от датата на сключване на договора, а приключването му се удостоверява с подписване на приемо-предавателен протокол за изработените части на инвестиционния проект.

Не се спори между страните, а и от приложените по делото писмени доказателства се установява, че на 11.10.2020 г. между страните е бил сключен към Договор №20 г., с който страните са уговорили, че ал. 3, ал. 1 от договора придобива следния текст: „Срокът за адаптиране на проекта започва да тече от датата, на която изпълнителят е получил виза за проектиране на обекта по чл. 1, а приключването му се удостоверява с подписване на приемо-предавателен протокол за изработените части на инвестиционния проект, подписани и подпечатани от проектанта/ите на съответните части и съгласувани с подпис от проектантите на останалите части на инвестиционния проект. Получаването на визата от изпълнителя се удостоверява с подписване на приемо-предавателен протокол. В случай, че изпълнителят не се яви да подпише протокола и да приеме визата, същата ще бъде изпратена от възложителя като изпращането от възложителя и получаването от изпълнителя на визата за проектиране се прилага начинът за кореспонденция, уреден в чл. 45 от този договор, като удостоверяването на деня на получаване се извършва съобразно посоченото в ал. 3 от цитирания член“.

С писмо изх. № г., адресирано до кмета на община и директора на, ответникът е уведомил адресатите за възложената обществена поръчка за изграждане на физкултурен салон по типов проект към, като в тази връзка поискал да бъдат предприети действия за издаване на виза за проектиране на малък физкултурен салон в поземлен имот с идентификатор на, с параметри съгласно приложената техническа спецификация; при необходимост, съгласно представената техническа спецификация за изграждане на малък физкултурен салон, да осигурят данни от техническите мрежи с цел присъединяване на новоизградения салон към тях; извадка от подземния кадастър, касаеща цитирания имот.

В отговор на горепосоченото писмо, кметът на община с писмо изх. №0-.....(1)/..... г., адресирано до представил становище на главния архитект на община –, съгласно което

липсват условия и техническа възможност за разполагане на сграда – физкултурен салон с посочените в техническата спецификация размери в поземлен имот с идентификатор по КК на гр. Посочено е, че доколкото теренът на училището се намира в центъра на града, дори да бъде допусната преработка на типовия проект с цел намаляване на площта на обекта, което счита за нецелесъобразно, няма да бъдат спазени минималните изисквания за необходимия терен за училище във вече усвоени градски територии – по 8 кв.м./ученик за училища с капацитет над 16 класни стаи. Посочено е, че предвид факта, че и към момента тези показатели не могат да бъдат постигнати, при евентуална бъдеща реализация на това инвестиционно намерение образователната институция ще остане практически без свободна дворна площ (л. 73 – л. 75 от делото).

С писмо изх. № г. министърът на младежта и спорта уведомил министъра на образованието и науката, че в изпълнение на Постановление № г. на, е изпратило писма до съответните общини за издаване на виза за проектиране на физкултурните салони върху прилежащите към учебните заведения терени, съгласно скици и актове за собственост, представени от кандидатите. Посочено е, че в отговор на писмата, от община и директора на е получена информация, че не е възможно изграждане на физкултурен салон на територията на посоченото училище.

С писмо изх. № г. министърът на образованието и науката уведомил че с оглед становището на главния архитект на община -, относно липсата на условия и техническа възможност за разполагане на сграда – физкултурен салон на територията на – гр., счита за целесъобразно училището да отпадне от одобрени списък за изграждане и оборудване на физкултурни салони в българските училища, съгласно Постановление № г. на, като към писмото е приложен актуализиран списък за изграждане и оборудване на физкултурни салони в българските училища, утвърден от министъра на образованието и науката на 12.03.2021 г., в който не е включена (л. 78-82 от делото).

С писмо изх. № г. ответникът уведомил за изтичане на срока на действие на Договор № г. и поканил последния в срок от 5 работни дни, считано от получаване на поканата, да възстанови сумата от 854 400 лв., представляваща авансово получена от сума по договора.

Видно от приложеното по делото уведомление от, адресирано до и получено на 28.01.2022 г., ДЗЗД уведомило ответника, че ще възстанови посочената сума, но това не следва да се тълкува като признание на твърденията на Министерството или като отказ от права.

Страните не спорят, че сумата от 854 400 лв. с ДДС, представляваща цената за изпълнението на Договор № г., е била платена авансово от възложителя на изпълнителя, както и че същата е била възстановена на

възложителя през м. февруари 2022 г. след негова писмена покана за това. Обстоятелството, че сумата в размер на 854 400 лв. с ДДС е била възстановена на се установява и от приложените по делото писмени доказателства (л. 88 от делото).

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

По допустимостта на производството:

В настоящия случай е налице консорциум по чл. 275 ТЗ, представляващ по дефиниция обединение на търговски дружества във формата на избрано от тях търговско дружество или гражданско дружества – чл. 276 ТЗ. Когато търговците се обединяват като консорциум под формата на гражданско дружество, спрямо обединението се прилагат правилата, уреждащи договора за гражданско дружество по чл. 357 и сл. ЗЗД. Създаденото по реда на чл. 357 и сл. ЗЗД гражданско дружество няма статут на юридическо лице и съгласно чл. 27, ал. 1 ГПК не се ползва с процесуална правоспособност.

С оглед особеностите в правния режим на гражданското дружество, пред съда страна по делото винаги се явяват самите съдружници – в случая, който видно от изложените в исковата молба твърдения, претендира права в обем, съответстващ на дела му в гражданското дружество (в този смисъл Определение № г. по т. д. №КС, II т. о., Решение № г. по т. д. №КС, I т. о.). На следващо място, обстоятелството, че Договор № г. е сключен с гражданското дружество, не прави съдружниците в същото необходими другари, тъй като дори ако за съдружниците възникнала солидарна отговорност спрямо ответника, солидарността не обуславя необходимо другарство е процеса.

Ето защо съдът намира, че ищецът има самостоятелна активна процесуална легитимация да предяви настоящия иск, като възражението на ответника в противния смисъл е неоснователно.

По основателността на иска:

Ищецът обосновава съдебно предявените права при твърдения, че възложителят по Договор № г. –, не е дал онова необходимо съдействие без което изпълнителят - (*съдружник в което е ищцовото дружество*) не е могъл да изпълни задълженията си, въпреки неговата готовност да изпълни, а именно не е предоставил своевременно виза за проектиране. Твърди се, че бездействието на ответника довело до пълно неизпълнение на задълженията на възложителя и до невъзможност за реализирането на обекта. Ответникът възразява, че било налице обективна невъзможност, настъпила след сключване на договора, да предостави виза за проектиране, доколкото съгласно становището на главния архитект на гр. не били налице подходящи условия за изграждане на физкултурен салон в терена към училището. Поддържа, че впоследствие е изключена от списъка на училищата, в които ще се изграждат физкултурни салони, поради което е налице обективна невъзможност за изпълнение на

договорните му задължения.

Неизпълнението на поето облигационно задължение е неосъществяване на дължимия резултат. Неизпълнението може да бъде пълно или неточно в количествено, качествено или времево отношение. Когато то се дължи на небрежността на длъжника, кредиторът има право да иска обезщетение за причинените му от това неизпълнение вреди. В доктрината имуществената вреда в най – общ план се разглежда като разлика между имущественото състояние на кредитора в случай, че изпълнение би се осъществило и това, което съществува в резултат на неизпълнението. Целта на обезщетението е изправната страна да бъде поставена в положението, което би имала, ако изпълнението беше точно. Разпоредбата на чл. 82 ЗЗД регламентира, че на обезщетяване подлежат вредите (загубата и пропуснатата полза), които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, т. е. на безвреда подлежат само предвидимите вреди, в случай, че длъжникът не е недобросъвестен. Следователно, за да преодолее предизвиканата от неизпълнението на длъжника липса в имуществото си, кредиторът разполага с иск за присъждане на обезщетение, което да замести, или допълни първоначално дължимото. Пропуснатата полза е осуетената от неизпълнението възможност на кредитора да реализира увеличение на имуществото си. Според задължителните постановления на Тълкувателно решение № 3/12.12.2012 г. по т. д. № 3/2012 г. на ОСГТК на ВКС установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Това е всяка облага, която изправната страна би могла да реализира при точно изпълнение на облигационното задължение, но до осъществяването □ не се е стигнало поради допуснатото неизпълнение. Приема се, че при установяване на пропуснатата полза се изхожда не само от предположението за закономерно □ настъпване, но е необходимо да бъде доказано, че, в случай на точно изпълнение, тази полза би се реализирала. Изводът в тълкувателното решение е мотивиран с липсата на законоустановена презумпция за настъпване на този вид вреда.

Следователно, пропуснатата полза, като елемент от фактическия състав на правото на обезщетение, следва да се докаже от страна на ищеца, че при точно изпълнение на задължението за предоставяне на виза за проектиране, със сигурност би получил увеличаване на имуществото си.

В конкретния случай, страните не спорят, че ответникът в качеството си на възложител по договора е имал задължение да предостави на изпълнителя по договора виза за проектиране, като срокът за изпълнение на първия етап от договора започва да тече от предоставянето му, както и че такава виза не била предоставена. Спорът между страните се концентрира върху това дали непредоставянето на визата е по вина на ответника, респ. носи ли последният отговорност за обезщетяване на вредите, настъпили вследствие на

неизпълнение на договорното му задължение.

Съгласно чл. 140, ал. 1 ЗУТ виза за проектиране се издава по заявление на възложителя или упълномощено от него лице, а съгласно чл. 161, ал. 1 ЗУТ възложител е собственикът на имота, лицето, на което е учредено право на строеж в чужд имот, и лицето, което има право да строи в чужд имот по силата на закон. В конкретния случай от събраните по делото доказателства се установи по безспорен начин, че поземленият имот, в който се намира, е публична общинска собственост, поради което възложител по см. на ЗУТ се явява община и по нейно искане може да бъде издадена виза за проектиране. Установи се също така, че след сключване на процесния договор на 11.12.2020 г., ответникът своевременно с писмо от 15.12.2020 г. отправил искане до кмета на община да бъдат предприети действия за издаване на виза за проектиране на малък физкултурен салон в поземлен имот с идентификатор на Установи се, че заявление за издаване на виза за проектиране е било депозирано от страна на собственика на поземления имот – община, но такава не е била издадена с оглед становището на главния архитект на общината за липса на условия и техническа възможност за разполагане на сграда – физкултурен салон с посочените в техническата спецификация размери в поземления имот, в който се намира училището. При това положение съдът намира, че ответникът е положил необходимото усилие за издаване на виза за проектиране, но предоставянето му е било обективно невъзможно с оглед становището на главния архитект на община На следващо място ответникът е узнал за липсата на условия и техническа възможност за изграждане на физкултурен салон в поземления имот, в който се намира, едва след сключване на договора за изграждането му. Това е така тъй като, на първо място, списъкът с училищата, предвидени за изграждане на нови физкултурни салони, съгласно Постановление № г. на се утвърждава от министъра на образованието и науката. Второ, в писмо от 26.02.2020 г. от министъра на образованието и науката, адресирано до изрично е посочено, че е направена справка за потвърждаване, че класираните училища разполагат с подходящ терен за изграждане на нов физкултурен салон. С оглед изложеното съдът намира, че не е налице виновно неизпълнение на договорно задължение от страна на ответника, доколкото непредоставянето на визата се дължи не на бездействие на ответника, а на действия на трети лица – главния архитект на общ., който е компетентен да издаде или да откаже издаването на виза за проектиране. Виновно неизпълнение от страна на ответника на договорното му задължение би било налице, ако същият не беше предоставил визата за проектиране е случай, че такава е издадена, или не беше положил необходимото усилие за издаването му – да уведоми собственика на поземления имот, да изиска от собственика на поземления имот да предприеме действия за издаване на виза за проектиране и пр.

На следващо място, по делото се установи, че с оглед становището на

главния архитект на община, по решение на министъра на образованието и науката е отпаднала от списъка на училищата, в които ще бъдат изградени физкултурни салони. Следователно неизпълнението на договорените дейности от страна на ответника не се дължи на причина, която може да се вмени във вина на ответника.

Независимо от това, дори да се приеме, че е налице виновно договорно неизпълнение от страна на ответника, то по делото не се установи по безспорен начин, че при точно изпълнение на задължението за предоставяне на виза за проектиране, ищецът със сигурност би получил увеличаване на имуществото си. По делото не са ангажирани доказателства изпълнителят да е извършил каквито и да е действия по договора.

С оглед изложеното съдът намира, че предявеният иск с правно основание чл. 82 ЗЗД е неоснователен и следва да се отхвърли.

По разноските:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК право на разноски има единствено ответникът. Същият претендира юрисконсултско възнаграждение в минималния законоустановен размер. Ето защо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. – арг. чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 37 ЗПП, вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: срещу, с адрес: Г..... представлявано от иск с правно основание чл. 82 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10 000 лв., предявен като частичен от сумата от 43 574,40 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, вследствие на неизпълнение на ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда – 04.04.2022 г., до окончателното плащане на сумата, като **неоснователен и недоказан**.

ОСЪЖДА, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: да заплати на, с адрес: Г..... представлявано от сумата от 100 лв. – разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____